

5^e Gents colloquium over het Afrikaans

4-6 oktober 2018

Programma	4
Inhoudiging Leerstoel. Wannie Carstens	9
Keynote lezingen.....	11
Bertus van Rooy. Contact and linguistic creativity in Afrikaans grammar	11
Louise Viljoen. Antjie Krog as bemiddelaar tussen Afrikaans en Nederlands	12
Daniel Hugo. Wie is Kees Fens? Uitdagings wat die Nederlandse digkuns aan die Afrikaanse vertaler stel	13
Theresa Biberauer. Working the edge: on the significance of innovated peripheral structure in Afrikaans.....	14
Bettina Wijngaard. Hoe verlos ons letterkunde van die laager?	15
Abstracts Taalkunde.....	16
Ernst Kotzé & Adri Breed .Different ways of not saying what you mean: How polarity can interfere with negative expressions in Afrikaans.....	17
Johanita Kirsten. Future reference: some comparisons between different registers of Afrikaans.....	18
Donovan Lawrence. Grammatical change in the written Afrikaans of teenagers.....	19
Cecilia Erasmus. Semantic change in overlapping Afrikaans modal auxiliaries.....	20
Andries W. Coetzee, Patrice Speeter Beddor, Ian Bekker, Will Styler & Daan Wissing. Anticipatory nasalization in two varieties of Afrikaans.....	21
Frans Hinskens & Marc van Oostendorp. Afrikaans tonic schwa. Many questions, few answers	22
Andries W. Coetzee, Lorenzo García-Amaya, Nicholas Henriksen & Daan Wissing. Aspects of the phonetics and phonology of Patagonian Afrikaans.....	23
Benito Trollip. Grammatography: Inventorying historical Afrikaans grammars.....	24
Dario Rens.The optional use of 'objective vir' in informal Afrikaans.....	25
Henning Radke. The Influence of Afrikaans on Namibian German in Computer-Mediated Communication.....	27
Jac Conradie. The temporal sources of Afrikaans modal particles.....	29
Cora Pots & Katherine Fraser. Being progressive and evaluative: Comparing Afrikaans and Dutch progressive verb clusters.....	30
Liesbeth Augustinus & Peter Dirix. Moet dit nie breek nie! On verb cluster interruption in Afrikaans.....	32
Jacqueline Van Kampen. A-typical 2-3-1 orders in Afrikaans and Flemish: a learnability perspective.....	34
Cora Pots & Liesbeth Augustinus. Try to account for this: The probeer/proberen construction continuum in Afrikaans and Dutch.....	35
Gerhard van Huyssteen. When a word is hated (for the wrong reasons).....	37

Benito Trollip & Ton van der Wouden. Adjectival/adverbial intensification constructions in Afrikaans, Dutch and German.....	38
Nina Brink. The holophrastic structure of Afrikaans-speaking children's first lexical items.....	39
Adri Breed & Daniël van Olmen. The passive as an impersonalization strategy in Afrikaans.....	40
Gonneke Groenen. A corpus-based investigation of human impersonal pronouns in Afrikaans.....	41
Laurette Pretorius & Laurette Marais. The Computational Modelling of Afrikaans Negation in GF.....	43
Abstracts Letterkunde.....	45
Marni Bonthuys. Die opkoms van swart feministiese stemme in die Afrikaanse poësie as deel van 'n transnasionale verskynsel.....	46
Andries Visagie. Ná 'n besoek aan Europa: diere en beendere in Dolosse (1963) van D.J. Opperman.....	47
Dalene Vermeulen. "moenie krap / waarritjie djikkie": Die kulturele transmissie van die teen-ingesteldheid in Ronelda Kamfer se gedigte.....	48
Peter Altena. 'Mannenmoed' en 'mensenmin' Metamorfose en toe-eigening van de Kaapse mensenredder Wolraad Woltemade in de Nederlandse cultuur (1773-1850).....	49
Marike van der Watt. Wanneer die onsigbares sigbaar word – enkele Nederlandse vertalers in die kollig: "Handig, d. middelmannen!.....	50
Dora Scott. Verbeelde verledes: Narratiewe, historiese figure en denkbeeldige landskappe in Suid-Afrikaanse koloniale grens fiksie.....	51
Bernard Odendaal. Na veertig jaar besing Jacques Brel steeds sy "plat pays" – ook in Afrikaans.....	52
Jildou Fabriek. Spreken voorbij 'zelf' en 'ander'. Over de speciale rol van Adriaan van Dis, Antjie Krog, Tom Lanoye en Alfred Schaffer in het dekoloniseren van de hedendaagse relatie tussen Zuid-Afrika en de Lage Landen.....	54
Fransjohan Pretorius. Historiese reste in die dramas van Pieter Fourie – en 'n beroep vir Nederlandse uitgawes van sy werk.....	55
Lieselot Tuytens. Eendag was daar 'n sosiaal kritiese en hermafrodiete heks. Een intertekstuele analyse van generiese en spesifieke sprookjesverwijzingen in Marita van der Vyvers Griet skryf 'n sprokie?.....	56
Wifi-Informatie.....	57
Deelnemers.....	58

Programma

Donderdag 4 oktober 2018

Faculteitszaal Letteren & Wijsbegeerte, Universiteit Gent, Blandijnberg 2, Gent

15u00 Oratie door de Leerstoelhouder van de Leerstoel 'Zuid-Afrika: Talen, Literaturen, Cultuur en Maatschappij': Wannie Carstens (Noordwes Universiteit)

Afrikaans – enkele taaldebatspunte

16u00 Receptie aangeboden door de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

18u00 Geleid bezoek aan Gent onder leiding van Marijke Huvenne

Vrijdag 5 oktober 2018

Zaal Rector Vermeylen & Priorzaal, Het Pand Universiteit Gent, Onderbergen 1, Gent

9u00 Registratie en koffie

9u30 Opening door prof. Timothy Colleman en prof. Yves T'Sjoen

9u40 Keynote lezing door prof. Bertus Van Rooy (Noordwes Universiteit)

Contact and linguistic creativity in Afrikaans grammar

10u30 Sessie 1

Taalkunde [Zaal Rector Vermeylen]

- Ernst Kotzé & Adri Breed
Different ways of not saying what you mean: How polarity can interfere with negative expressions in Afrikaans
- Johanita Kirsten
Future reference: some comparisons between different registers of Afrikaans
- Donovan Lawrence
Grammatical change in the written Afrikaans of teenagers
- Cecilia Erasmus
Semantic change in overlapping Afrikaans modal auxiliaries

Letterkunde [Priorzaal]

- Marni Bonthuys
Die opkoms van swart feministiese stemme in die Afrikaanse poësie as deel van 'n transnasionale verskynsel
- Andries Visagie
Ná 'n besoek aan Europa: diere en beendere in Dolosse (1963) van D.J. Opperman
- Dalene Vermeulen
“moenie krap / waarritjie djikkie”: Die kulturele transmissie van die teen-ingesteldheid in Ronelda Kamfer se gedigte
- Gilbert Braspenning
Presentatie Africa Book Link

12u30 Lunch

13u30 Keynote lezing door prof. Louise Viljoen (Stellenbosch Universiteit) [Zaal Rector Vermeylen]

Antjie Krog as bemiddelaar tussen Afrikaans en Nederlands

14u30 Sessie 2

Taalkunde [Zaal Rector Vermeylen]

- Andries W. Coetzee, Patrice Speeter Beddor, Ian Bekker, Will Styler & Daan Wissing
Anticipatory nasalization in two varieties of Afrikaans
- Frans Hinskens & Marc van Oostendorp
Afrikaans tonic schwa. Many questions, few answers
- Andries W. Coetzee, Lorenzo García-Amaya, Nicholas Henriksen & Daan Wissing
Aspects of the phonetics and phonology of Patagonian Afrikaans

Letterkunde [Priorzaal]

- Peter Altena
'Mannenmoed' en 'mensenmin' Metamorfose en toe-eigening van de Kaapse mensenredder Wolraad Woltemade in de Nederlandse cultuur (1773-1850)
- Marike van der Watt
Wanneer die onsigbares sigbaar word – enkele Nederlandse vertalers in die kollig: "Handig, d. middelmanne!"
- Dora Scott
Verbeelde verledes: Narratiewe, historiese figure en denkbeeldige landskappe in Suid-Afrikaanse koloniale grens fiksie

16u00 Koffie

16u30 Sessie 3

Taalkunde [Zaal Rector Vermeylen]

- Benito Trollip
Grammarography: Inventorying historical Afrikaans grammars
- Dario Rens

The optional use of 'objective vir' in informal Afrikaans

Taalkunde [Priorzaal]

- Henning Radke
The Influence of Afrikaans on Namibian German in Computer-Mediated Communication
- Jac Conradie
The temporal sources of Afrikaans modal particles

18u00 Gastlezing door vertaler Daniël Hugo [Zaal Rector Vermeylen]

Wie is Kees Fens? Uitdagings wat die Nederlandstalige digkuns aan die Afrikaanse vertaler stel

18u30 Boekpresentatie door Annette Nobuntu Mul (zie <https://www.ubuntusociety.nl/>)

OPSOEK naar Ubuntu

20u00 Congresdiner in restaurant Muday, St-Salvatorstraat 53, 9000 Gent

Zaterdag 6 oktober 2018

Zaal Rector Vermeylen & Priorzaal, Het Pand Universiteit Gent, Onderbergen 1, Gent

9u00 Registratie en koffie

9u30 Keynote lezing door prof. Theresa Biberauer (Cambridge University)

Working the edge: on the significance of innovated peripheral structure in Afrikaans

10u30 Sessie 4

Taalkunde [Zaal Rector Vermeylen]

- Cora Pots & Katherine Fraser
Being progressive and evaluative: Comparing Afrikaans and Dutch progressive verb clusters
- Liesbeth Augustinus & Peter Dirix
Moet dit nie breek nie! On verb cluster interruption in Afrikaans
- Jacqueline Van Kampen
A-typical 2-3-1 orders in Afrikaans and Flemish: a learnability perspective
- Cora Pots & Liesbeth Augustinus
Try to account for this: The probeer/proberen construction continuum in Afrikaans and Dutch

Letterkunde [Priorzaal]

- Bernard Odendaal
Na veertig jaar besing Jacques Brel steeds sy “plat pays” – ook in Afrikaans
- Jildou Fabriek
Spreken voorbij ‘zelf’ en ‘ander’. Over de speciale rol van Adriaan van Dis, Antjie Krog, Tom Lanoye en Alfred Schaffer in het dekoloniseren van de hedendaagse relatie tussen Zuid-Afrika en de Lage Landen
- Fransjohan Pretorius
Historiese reste in die dramas van Pieter Fourie – en ’n beroep vir Nederlandse uitgawes van sy werk
- Lieselot Tuytens
Eendag was daar ’n sosiaal kritiese en hermafrodiete heks. Een intertekstuele analyse van generiese en spesifieke sprookjesverwijzingen in Marita van der Vyvers Griet skryf ’n sprokie?

12u30 Lunch

13u30 Keynote lezing door Bettina Wijngaard

Hoe verlos ons letterkunde van die laager?

14u30 Sessie 5

Taalkunde [Zaal Rector Vermeylen]

- Gerhard van Huyssteen
When a word is hated (for the wrong reasons)
- Benito Trollip & Ton van der Wouden
Adjectival/adverbial intensification constructions in Afrikaans, Dutch and German
- Nina Brink
The holophrastic structure of Afrikaans-speaking children's first lexical items

16u00 Koffie

16u30 Sessie 6

Taalkunde [Zaal Rector Vermeylen]

- Adri Breed & Daniël van Olmen
The passive as an impersonalization strategy in Afrikaans
- Gonneke Groenen
A corpus-based investigation of human impersonal pronouns in Afrikaans
- Laurette Pretorius & Laurette Marais
The Computational Modelling of Afrikaans Negation in GF

Inhoudiging Leerstoel

Carstens, Wannie

Oor Afrikaans is al heelwat gesê en geskryf – positief en negatief. Vir bykans 7 miljoen moedertaal-Afrikaanssprekende mense is dit die taal waarin hulle daaglik hulself uitleef op soveel terreine, in Suid-Afrika, maar ook in ander lande. 'n Groot aantal van hierdie mense ken geen ander taal nie. Maar ook vir bykans 8 miljoen tweede- en vreemdetalsprekers van Afrikaans is dit 'n taal wat gebruik word om funksies te verrig. Afrikaans is egter ook die taal waarin in die verlede negatiewe politiek bedryf is, maar dit was ook die taal waarvan sprekers daartoe bygedra dat vryheid uiteindelik na die land gekom het. Dit is in hierdie soort kontraste waarin iets van die misterie van Afrikaans opgesluit lê. Maar in die tydperk ná 1994 (in die besonder ná 2000) is die skroewe teen Afrikaans al hoe stywer aangedraai, in so 'n mate dat daar groot bekommernis heers oor Afrikaans se langtermyn toekoms in die land. Ek wil in die oratie grotendeels fokus op die vraag of die gebruik van Afrikaans volhoubaar is in hierdie politieke konteks. In hierdie proses gaan ek enkele van die debatspunte bespreek wat 'n impak op die gesprek oor Afrikaans se posisionering in die land kan hê, soos of die bekommernis geldig is, watter rol meertaligheid hier speel, die hanteer van taal in 'n onsekere politieke konteks, die versoeningsproses in die Afrikaanse gemeenskap. Die vertroue is dat wat ek sê, sal bydra om die Afrikaanse prentjie beter te verstaan.

Keynote lezingen

Contact and linguistic creativity in Afrikaans grammar

Van Rooy, Bertus

Antjie Krog as bemiddelaar tussen Afrikaans en Nederlands

Viljoen, Louise

In hierdie referaat word daar ondersoek ingestel na Antjie Krog se rol as bemiddelaar tussen Afrikaans en Nederlands met verwysing na haar rol as digter, skrywer van outobiografiese fiksie, openbare intellektueel, opiniemaker en skrywerspersona. Die ondersoek geskied onder andere met verwysing na literêr-sosiologiese perspektiewe op die outeur se posisie in die literêre veld, onder andere Jérôme Meizoz se werk oor skrywerlike postuur (wat teruggaan op die werk van Bourdieu en Viala), Gisele Sapiro se werk oor transnasionale skrywerskap en Anthea Garman se werk oor Krog se posisie binne die transnasionale openbare sfeer. Die referaat volg die trajek van Krog se verbintenis met Nederland en Vlaandere en gee aandag aan verskillende aspekte van haar bemiddelaarsrol tussen Afrikaans en Nederlands. Daar word telkens vanuit 'n vergelykende perspektief gekyk na die volgende sake: die vertaling van haar werk (die keuse van tekste vir vertaling in Nederlands, die rol van vertalers, weglatings uit tekste, die parateks), haar uitsprake in onderhoude en toesprake (toeligting van haar eie werk, die rol van Afrikaans, die politieke situasie in Suid-Afrika, die rol van die skrywer), ander aspekte van haar posisie in die literêre veld (haar medewerkers, haar mentorsrol, literêre pryse) en verskille tussen die resepsie van haar werk in Suid-Afrika en in Nederland/Vlaandere.

Wie is Kees Fens? Uitdagings wat die Nederlandstalige digkuns aan die Afrikaanse vertaler stel.

Hugo, Daniel

Die verwantskap en verskille tussen Nederlands en Afrikaans stel die vertaler voor uitdagings op verskillende terreine. In hierdie lesing sal gewys word op die kwessie van 1) geografiese en kultuurgebonde verwysings; 2) grammatikale verskille tussen die twee tale wat struikelblokke skep, soos die Afrikaanse dubbele negatief, afwesigheid van die onvoltooide verlede tyd, werkwoorde wat nie vervoeg en naamwoorde wat nie verbuig nie; 3) literêr-tegniese uitdagings soos woordspel, rym en metrum. Dit word geïllustreer aan die hand van gedigte van Herman de Coninck, Gerrit Komrij en Leonard Nolens. Daniel Hugo was die vertaler van keuses uit die werk van al drie hierdie digters wat in Suid-Afrika gepubliseer is.

Working the edge: on the significance of innovated peripheral structure in Afrikaans

Biberauer, Theresa

Hoe verlos ons letterkunde van die laager?

Wyngaard, Bettina

Die dekolonisasie van Afrikaans, die rol van ander variante van die taal word deesdae voorop gestel in elke gesprek: polities, en deesdae veral kultureel en letterkundig. Daar word laager getrek rondom gebruik van die taal, terwyl jong skrywers ander variante losskryf. Hoe dra ons die opgewondenheid wat daar in Nederlands-sprekende lande oor Afrikaanse letterkunde heers, oor na Suid-Afrika.

Abstracts Taalkunde

Different ways of not saying what you mean: How polarity can interfere with negative expressions in Afrikaans

Kotzé, Ernst & Breed, Adri

When analysing corpus data with a view to detecting polarity (particularly negative) in Afrikaans, it seems as if one has landed on the crossroads of related, but distinct phenomena. Markers (and triggers) of negativity coincide with particles of negation, which often mask instances of litotes. At the same time, a phenomenon, appearing to be counter-intuitive, and relating to multiple negation, becomes evident, namely that certain kinds of syntactic movement, e.g. topicalisation, cause the confluence of negative particles, resulting in a reinforced, single negation structure.

Data such as the following examples come to mind:

Hy is nie juis oorspronklik nie.

(‘he is not really original’)

(as against *Hy is juis oorspronklik.*

(‘he is exactly original’)

Dit is nie te sleg nie.

(‘it is not too bad’)

Sleg is dit beslis nie.

(‘it is definitely not bad’)

We will present the results of a focused study involving a corpus analysis of these phenomena, and, if it turns out to be significant, contrast them with examples from Dutch and English. In this way, we hope to indicate the multi-faceted operation of syntactic phenomena in Afrikaans.

Future reference: some comparisons between different registers of Afrikaans

Kirsten, Johanita

Compared to Dutch, the Afrikaans tense system is fairly simple – unmarked present tense, general past tense (from the Dutch present perfect), and future reference with auxiliaries *sal* 'will/shall' and *gaan* 'go'. Reference to the past or future is also accomplished without formal tense, through adverbs and/or context.

When comparing written and spoken Afrikaans corpora, it suggests that *sal* and *gaan* are not used to the same extent different mediums. In (formal) written Afrikaans, *sal* as auxiliary is used more frequently than *gaan* as lexical and auxiliary verb, different from spoken or informal written electronic language. The use of *gaan* for future reference also increased during the twentieth century (Kirsten 2016).

For written, especially formal, Afrikaans I will use the last two sections of the Afrikaans Historical Corpus (Kirsten 2016), representing 1971-1980 and 2001-2010. For spoken Afrikaans, I will utilise the Ponelis Corpus of Spoken Afrikaans (1976) and the Corpus of Spoken Afrikaans (Van Rooy 2003), and for informal written electronic Afrikaans the WatKykJy-korpus.

Preliminary analysis indicates that *gaan* is used more frequently for future reference in informal and spoken Afrikaans than in formal, written Afrikaans, where *sal* is much more frequent. Further details will be reported, including the lexical-auxiliary ratio of *gaan*, functional differences between future *sal* and *gaan* such as reference to proximate or distant futures, the lexical verbs and syntactic subjects they are used with, and any other pertinent details. Results from the different registers would refine our understanding of the ongoing change.

Grammatical change in the written Afrikaans of teenagers

Lawrence, Donovan C

In recent years a number of studies on the colloquialisation of English has been published (e.g. Mair 2006; Leech 2012; Leech *et al.* 2016). There is however a lack of research investigating grammatical change in Afrikaans. One of the few studies, i.e. Kirsten (2016) investigates the diachronic change in Afrikaans grammar by using corpora of written Afrikaans representing language use from 1911 to 2010. Signs of colloquialisation found include the decrease in formal features and replacing the Dutch genitive (van) with the Afrikaans genitive (se).

There is however a lack of synchronic studies investigating current deviations in written Afrikaans grammar as possible signs of change. To this end formal written Afrikaans essays were sampled from Grade 10 Afrikaans learners in four different provinces of South Africa. These four sets of data were compared and apart from the similarities in vernacular features, the preliminary findings show continued influence of English grammatical structures; changes in the use of prepositions; omission of articles; increased use of the “saam” + (met)-construction, regularisation of the auxiliary verb “het” and the redundant use of the degree morpheme “mees”.

Afrikaans-speaking teenagers in South Africa are often criticised for their poor command of the language; inserting English words and expressions in their writing; and not being able to spell correctly. When looked at through the lens of language change and taking into account that teenagers embrace change more easily and use new linguistic variants more frequently (Holmes 1992), what may appear as mistakes might be indicators of a possible language evolution.

The linguistic evidence of this research shows a clear indication of a stylistic shift towards informality in the written Afrikaans of teenagers.

Semantic change in overlapping Afrikaans modal auxiliaries

Erasmus, Cecilia

The modal auxiliaries *kan* and *mag* are subject to ongoing semantic change. In the example: "Dit *kan* meebring dat jy nie standpunt kan inneem nie, jy is te oop van gemoed, so besig om te weeg dat jy nooit 'n mening vorm en 'n keuse maak nie", it makes semantic sense for *kan* to be replaced with the traditional epistemic modal *mag*: "Dit *mag* meebring dat jy nie....", yet there are predominantly more instances where *kan* replaces *mag* in contemporary texts. It seems that *kan* has gradually dominated *mag* in some of its uses and meanings, contributing towards *kan*'s semantic growth and *mag*'s impoverished semantic ability. The goal of this paper is to investigate the semantic change in each auxiliary and to compare their current meanings to establish what is each modal verb's unique characteristics; where there is competition and overlap between their uses and meanings and whether *kan* has substituted some of *mag*'s uses.

A historical corpus comprising of a variety of text and registers is used as basis for the analysis. This corpus (Kirsten 2016) consist of one million Afrikaans words covering the period from 1911-2011. The corpus includes a formal, informal, informative and narrative register. The first analysis describes the unique character and semantic frames of *kan* and *mag* focusing on their individual diachronic development and comparing it with Dutch *kunnen* and *mogen* and English *can* and *may*. Secondly, each modal's semantic dimensions are explored to determine a) an overlap or competition in meaning and b) whether *kan* has replaced *mag* in some of its general uses.

The semantic evolution of *kan* had this dynamic verb changing and expanding rapidly over the past century into currently being the most prevalent and frequently used modal auxiliary in Afrikaans. In contrast to this flourishing verb is the decline in the much older and more formal verb - *mag*'s - frequency and use which has been narrowed down to mainly being the verb expressing permission in informative juridical and religious texts. Comparing Afrikaans *kan* with its counterparts *kunnen* and *can* it seems that Afrikaans has developed and changed independently and in a opposite direction from Dutch and English. In terms of *mogen* and *may*, Afrikaans shows more similarities with *may* which indicates the possibility that Afrikaans and South African English impacted on each other as is the case with *moet* and *must* (Wasserman 2015). The proposed presentation will focus on similarities and differences between *kan* and *mag* with a typological approach comparing these modal verbs to other relating Germanic languages.

Anticipatory nasalization in two varieties of Afrikaans

Coetzee, Andries W., Beddor, Patrice S., Bekker Ian, Styler, Will & Wissing, Daan.

Afrikaans tonic schwa. Many questions, few answers

Hinskens, Frans & van Oostendorp, Marc

Aspects of the phonetics and phonology of Patagonian Afrikaans

Coetzee, Andries W., Lorenzo García-Amaya, Nicholas Henriksen & Daan Wissing

We focus on a unique variety of Afrikaans, spoken by the descendants of approximately 600 Afrikaans speakers who settled in Patagonia, Argentina, between 1900 and 1910. After several decades in which Afrikaans was virtually the only language spoken in this community, Spanish gradually gained dominance starting in the 1950s, to where Afrikaans is now nearly extinct in this community. Currently, Afrikaans is spoken by the oldest generation only (typically over 60 years of age). These bilinguals are native speakers of Patagonian Afrikaans, and are secondlanguage speakers of Patagonian Spanish.

In this presentation we focus on the historical importance of Patagonian Afrikaans, and how it has changed under the influence of Spanish. We investigate three phenomena: the possible loss of the short-long /a/ contrast; the extent to which intervocalic plosives /ptkbg/ undergo lenition, as in Spanish; and /k/ followed by /əiə/, which historically were pronounced with a [j]-glide ([kjənt] vs. [kənt] *kind*). Data come from sociolinguistic interviews conducted with 14 Afrikaans-Spanish bilinguals (in Afrikaans and Spanish), and 10 each monolingual Spanish and Afrikaans controls. We analyzed all data and extracted acoustic measurements in Praat. Our results focus on the differences between contemporary South-African Afrikaans and Patagonian Afrikaans. We argue that the observed discrepancies between these two varieties derive from a combination of two sources. Certain sound changes that occurred in South-African Afrikaans did not occur in Patagonian Afrikaans (i.e., loss of [j] in words like *kind* [kjənt] that did not occur in Patagonian Afrikaans). On the other hand, other changes that occurred in Patagonian Afrikaans due to contact of the former with Spanish did not occur in South-African Afrikaans, i.e., merger of short-long /a/ (a contrast that does not exist in Spanish) and lenition of intervocalic /bd/ (as in Spanish where /bd/ is pronounced as [βð] intervocalically).

Grammatography: Inventorying historical Afrikaans grammars

Trollip, Benito

A new project, *Database Geschiedenis Nederlandse Taalkunde* (hereafter DAGENTA), aiming to pool historical Dutch linguistic resources (i.e. grammars and language resources) into a central and accessible database, has been launched recently. The project has, since March 2018, flourished into a collaborative effort between (at this point) linguists and volunteers from South Africa, the Netherlands, and Belgium. As part of the South African/Afrikaans part of the project, I have been inventorying historical Afrikaans language resources to see what is available generally, electronically, and also specifically in (usable) text format. Part of my duties within the project has also included interning at the Meertens Institute in Amsterdam, specifically to start constructing an infrastructure for the Afrikaans part of the project. DAGENTA affords the opportunity to expand grammatical studies in Afrikaans (and other languages) by means of digitisation. This project has the undeniable potential to stimulate and (re-)organise the grammaticographical landscape of all the included languages. This presentation serves as both an acquainting of (for those unfamiliar with the project) and status update on (for those that have been part up until this point) DAGENTA.

The optional use of 'objective vir' in informal Afrikaans

Rens, Dario

This paper focuses on the optional use of the preposition *vir* with an object NP - often labeled 'objective *vir*' - in informal Afrikaans. The optional usage of objective *vir* can be categorized in four different syntactic contexts:

- (i) *vir* with an indirect object:
e.g. *Piet gee 'n boek vir Kevin.* ('Piet gives a book to Kevin.');
- (ii) *vir* with a direct object:
e.g. *Piet ontmoet vir Kevin.* ('Piet meets Kevin.');
- (iii) *vir* with an object NP in impersonal clauses with evidential verbs:
e.g. *Dit lyk vir Piet die boek is goed.* ('It seems to Piet that the book is good.');
- (iv) *vir* as an alternative for the preposition that is lexically associated with the verb in question:
e.g. *Piet verlang vir Kevin.* ('Piet longs for Kevin.').

Many authors have commented on factors conditioning the usage of objective *vir* in present-day Afrikaans (see e.g. Raidt 1994 [1969]; Ponelis 1979, 1993; Donaldson 1991; de Stadler 1996; Molnárfi 1997). Intralinguistic variables reported to govern the usage of *vir* include animacy and the category of the NP. In addition to intralinguistic variables, lectal factors seem to be operating as well: objective *vir*, especially with direct objects, is considered more typical of colloquial Afrikaans than formal Afrikaans (Ponelis 1993). Ponelis, however, does not have the data to support his claim. I will try to provide the evidence needed to underpin Ponelis' claim that the optional use of objective *vir* is more prominent in informal Afrikaans than in formal Afrikaans by comparing the proportions of the different contexts in which objective *vir* is used, in both a formal and an informal corpus, respectively the Taalkommissie corpus and the WatKykJy-corpus (both available online via VivA).

References

- De Stadler, L. G. 1996. The indirect object in Afrikaans. In: W. Van Belle & W. Van Langendonck (eds.), *The dative. Vol. 1: Descriptive studies*. Amsterdam: Benjamins, 251-288.
- Donaldson, B. C. 1991. *A grammar of Afrikaans*. Berlin: Mouton De Gruyter.

- Molnárfi, L. 1997. Preposisie of kasusmarkeerder? Oor die status van *vir* in Afrikaans. *Tydskrif vir Geesteswetenskappe* 37: 89-106.
- Ponelis, F. A. 1979. *Afrikaanse sintaksis*. Pretoria: Van Schaik.
- Ponelis, F. A. 1993. *The development of Afrikaans*. Frankfurt: Peter Lang.
- Raidt, E. H. 1994 [1969]. Die gebruik van *vir* in objekskonstruksies. In: E. H. Raidt (ed.), *Historiese taalkunde: Studies oor die geskiedenis van Afrikaans*. Johannesburg: Witwatersrand University Press, 88-115.

The Influence of Afrikaans on Namibian German in Computer-Mediated Communication

Radke, Henning

Afrikaans has been in close contact with German in Namibia since the late 19th century. As a result, a specific variety of German has evolved usually referred to as *Namdeutsch*. This variety is shaped by lexical borrowings and morpho-syntactic features from several Namibian languages, with Afrikaans along with English being one of the major sources (see Riehl, 2002; Böhm, 2003; Shah, 2007; Kellermeier-Rehbein, 2016; Wiese, Simon, Zimmer, & Schumann, 2017). This presentation provides a diachronic overview of the contact situation between the two languages during the 19th and 20th century and discusses recent developments of *Namdeutsch* and Afrikaans in computer-mediated communication (CMC). To what extent did Afrikaans influence Namibian German and does it continue to do so? Various examples of *Namdeutsch* extracted from CMC-data will illustrate the interaction between both languages. The data contain examples of Afrikaans-German language contact ranging from code-switching and ad-hoc loan translations to clagues that are generally accepted in Namibian Standard German. In addition, the presentation will provide an overview of the CMC-discourse on the acceptance of Afrikaans-based features in *Namdeutsch*. This discourse is of particular interest since *Namdeutsch* is a non-standard variety. At the same time, there seems to be a clear distinction between widely used Afrikaans features on the one hand and Afrikaans ad-hoc borrowings which rather lack general acceptance among the *Namdeutsch*-speaking community on the other hand. Both categories will be discussed.

Böhm, M. A. (2003). *Deutsch in Afrika: die Stellung der deutschen Sprache in Afrika vor dem Hintergrund der bildungs- und sprachpolitischen Gegebenheiten sowie der deutschen auswärtigen Kulturpolitik*. Frankfurt am Main: Lang.

Kellermeier-Rehbein, B. (2016). *Sprache in postkolonialen Kontexten. Varietäten der deutschen Sprache in Namibia*. In T. Stolz, I. H. Warnke, & D. Schmidt-Brücken (Eds.), *Sprache und Kolonialismus. Eine interdisziplinäre Einführung zu Sprache und Kommunikation in kolonialen Kontexten*. (pp. 213–234). Berlin / Boston: De Gruyter Mouton.

Riehl, C. M. (2002). Die deutsche Sprache in Namibia. Eine Bestandsaufnahme. Windhoek: National Library Archives.

Shah, S. (2007). German in a contact situation: The case of Namibian German. EDUSA, 2(2), 20–45.

Wiese, H., Simon, H., Zimmer, C., & Schumann, K. (2017). German in Namibia: A vital speech community and its multilingual dynamics. Retrieved from Einsehbar in www.academia.edu/34564624/German_in_Namibia_A_vital_speech_community_and_its_multilingual_dynamics_1 (2.12.2017)

The temporal sources of Afrikaans modal particles

Conradie, Jac

The meaning of several Afrikaans modal particles, whether derived from Dutch or other languages used at the Cape, may be traced back to temporal senses:

- From the series *nou* 'now', *nou-nou* 'in a short while' and *netnou* 'after a short time', *nou* is employed for highlighting, emphasis or focus, while *nou-nou* and *netnou* – in a construction specific to them – are employed to issue a warning on the basis of an undesirable scenario.
- *Dalk* 'perhaps' is derived from *dadelik* 'immediately' and also used as a speech act mitigator. An obsolescent form *straks*, 'perhaps', is derived from 'shortly' or 'a while ago'. *Aans/aansies*, also 'perhaps' but obsolete, is derived from *aanstons* 'in a short while'. Thus, alongside non-temporal *miskien*, from Dutch *misschien* (rooted in the futurity implied by the modal verb *mogen*), modalisation of adverbs with future reference has taken place on three successive occasions in the short history of Afrikaans.
- *Hoeka* 'long ago' (from Nama *huga*) and *reeds* 'already', both referring to the past, are used by a speaker to underline the relevance of his/her utterance. Is the difference in past time (distant or recent past) reflected in a difference in the modal outcome?
- Other instances of modal usage to be looked into are the conclusive phrase *ten slotte* 'finally' and the phrase *al die tyd* 'all the time' in narrative context.

Questions to be addressed are whether a correlation can be found between a certain type of temporal reference (e.g. deictic or aspectual time) and a particular modal outcome, and whether the important role of time in creating modality is typical of Afrikaans or also characterizes languages such as Dutch and German.

Being progressive and evaluative: Comparing Afrikaans and Dutch progressive verb clusters

Pots, Cora & Fraser, Katherine

This paper compares Afrikaans (1) and Dutch (2) verb clusters in which the motion verb *loop/lopen* 'walk' is used to mark progressive aspect of the lexical verb.

(1) *Tobias het seker êrens sonder brandstof loop (en) staan.*

Tobias has definitely somewhere without gas walk and stand

'Tobias has definitely been standing somewhere without gas.' (Korpusportaal)

(2) *Ja ik merk net dat ik de herhaling heb lopen (te) kijken, verdikkeme.*

yes I noticed just.now that I the rerun have walk to watch, damn

‘Yes I just notice that I’ve been watching the rerun, dammit.’
(Open
SoNaR+)

Verb clusters with *lopen/loop* show peculiar morphosyntactic and semantic behaviour. As for one, we find *te/en-drop* — phenomena reported to be much less frequent, or even ungrammatical, when in a posture verb cluster (Haeseryn et al. 1997; Biberauer 2016). As to the semantics: the constructions signal so-called “speaker perspective” (Biberauer 2017), or evaluative meaning. Namely, *loop/lopen* in (1)/(2) are indicative of an ‘undesired’ evaluation of the lexical verb’s event; i.e., being stranded without gas is undesired (1), like accidentally watching the rerun (2). The morphosyntactic variation and evaluative meaning of these verb clusters has so far not yet been systematically compared across the two languages, nor formally analysed, which are the aims of the present paper. We report and analyse corpus data which are annotated for both morphosyntactic factors and evaluative meaning. On the morphosyntactic side, we see that in Afrikaans, *en-drop* only occurs in *loop* verb clusters. In Dutch, all *lopen* verb clusters show *te-drop*, whereas *te* appears in some posture verb clusters. On the semantic side, we find that almost all of the *loop/lopen* verb clusters are accompanied by an evaluation, expressing ‘undesirability’ and/or ‘unexpectedness’, which is much less frequent in their posture verb counterparts.

References

- Biberauer (2016). Three factors and modern generative diachronic syntax: Extensions and innovations II: ‘Going beyond the input’. Handout, LOT summer school course. July 2016.
- Biberauer (2017). Pseudo-coordination in a hybrid system: (parametric) insights from Afrikaans. Paper presented at the Workshop on Pseudo-Coordination (Venice).
- Haeseryn et al. 1997. *Algemene Nederlandse Spraakkunst*. Second edition. Martinus Nijhoff uitgevers/Wolters Plantyn, Groningen and Deurne.

Moet dit nie breek nie! On verb cluster interruption in Afrikaans.

Augustinus, Liesbeth & Peter Dirix

Similar to Dutch and German, Afrikaans syntax is characterised by the formation of verb clusters: verbs group together on the second sentence bracket, where they are separated from their nonverbal arguments. Some examples are given in (1-2).

(1) Dat hulle daar kan gaan woon. (Korpusportaal)

(2) Dat die werkers daar staan en braai met biere (Korpusportaal)

The construction in (1) contains a canonical verb cluster that is also encountered in other clustering languages such as Dutch and German. The verb cluster in (2) is an instance of pseudocoordination, a second cluster type in which the conjunction *en* 'and' occurs between the verbs.

The literature reports that in Afrikaans it is generally possible to interrupt a verb cluster by nonverbal material, as in (3-4). For a discussion of such constructions, see for instance Donaldson (1993), Ponelis (1993), and De Vos (2006).

(3) Dat sy seker moet 'n woonstel koop. (Ponelis 1993)

(4) Daar sal altyd iemand sit en boeke lees. (De Vos 2006)

This contrasts with Dutch and German, as in those languages the interruption of verb clusters is only marginally accepted. However, empirical studies show that in colloquial and regional varieties, instances of cluster creeping are not uncommon. See amongst others Augustinus & Van Eynde (2014) and Hendriks (2014).

For Afrikaans no empirical studies on the interruption of verb clusters are available. This study aims to fill that gap. By means of the Korpusportaal (VivA1) and an internal search tool for the Taalkommissie corpus and Wikipedia, we have investigated which nonverbal elements (e.g. particles, adjectives, bare nouns, adverbs, NPs, PPs) may appear in clusters. In addition, we considered language internal (cluster type) and language external (register, genre) variables in order to get insight in which cases cluster creeping is possible or even obligatory in Afrikaans.

References

- Augustinus, Liesbeth & Van Eynde, Frank (2014): Looking for Cluster Creepers in Dutch Treebanks.
- Dat we ons daar nog kunnen mee bezig houden. In: Computational Linguistics in the Netherlands Journal, 4, pp. 149-170.
- De Vos, Mark (2006): Quirky verb-second in Afrikaans: complex predicates and head movement. In: Jutta Hartmann, László Molnárfi (eds.): Comparative Studies in Germanic Syntax: From A(frikaans) to Z(urich German). John Benjamins, Amsterdam/Philadelphia .
- Hendriks, Lotte (2014): Variation in verb cluster interruption. In: Linguistics in the Netherlands 2014, pp. 53-65.
- Donaldson, Bruce C. (1993): A Grammar of Afrikaans. Mouton de Gruyter, Berlin.
- Ponelis, Fritz (1993): The Development of Afrikaans. Peter Lang, Frankfurt am Main.

1

<https://viva-afrikaans.org>

A-typical 2-3-1 orders in Afrikaans and Flemish: a learnability perspective

Van Kampen, Jacqueline

Like Dutch, Afrikaans and Flemish V-clusters typically show a rightward-selecting directionality 1-2-3 in triple V-clusters when V_1 is a modal or aspectual.

The directionality switches to 2-3-1 in Afrikaans and Flemish when V_1 is the auxiliary 'have' (Haegeman 1998, Wurmbrand 2003, Barbiers 2005, Biberauer 2010). V_2 is in this case an IPP infinitive. See (1).

- (1) ... dat ek hom leer₂ swem₃ 'et₁
 (Afrikaans)
- ... da-'k 'em leren₂ zwemmen₃ 'en₁ (Flemish)

I propose to derive the a-typical directionality switch as a matter of different category assignment by the acquisition procedure. The general perspective is that a different interpretation of the primary linguistic data by the acquisition procedure may cause a diachronic change.

I will focus in the first place on Afrikaans and then shortly discuss a similar explanation for the 2-3-1 order in Flemish. The analysis for Afrikaans will be quantitatively supported by adult and child data from 2 longitudinal corpora in CHILDES. For Flemish no child corpus is available, but I use adult data from the dialectloket.be (Stemmen uit het verleden) and the CGN.

The analysis is based on the following observations for Afrikaans and Flemish.

1. The IPP effect is obligatory (Augustinus & Dirix 2013 for Afrikaans).
2. The initial *h* of the auxiliary is not realized.
3. In sentence-final position, the auxiliary is always right-adjacent to the past participle.

Due to the *h*-deletion the auxiliary ('et, 'en) is reinterpreted as a morphological suffix on the main verb participle (cf. Conradie 2007 for Afrikaans). I will show how this induced the acquisition procedure to the general suffixation of sentence-final 'et/'en on main verbs and to the reanalysis of the triple V-cluster in (1) as a binary V-cluster. A further question is how the auxiliary suffixed to the main verb adds the tense value <+Past> to the entire V-cluster.

Try to account for this: The probeer/proberen construction continuum in Afrikaans and Dutch

Pots, Cora & Augustinus, Liesbeth

The Afrikaans verb *probeer* 'try' takes two types of verbal complements: a bare infinitive (1a) and an infinitive introduced by *om te* 'for to' (1b):

(1)a.dat Theresa die boek (ge-)probeer lees het.

that Theresa the book (ge-)try read has

b.dat Theresa (ge-)probeer het **om** die boek **te lees**.

that Theresa (ge-)try has for the book to read

'that Theresa has tried to read the book.'

We furthermore find infrequent cases of the past participle occurring as *geprobeer* rather than *probeer*. When we compare Afrikaans to Dutch, we see that the Dutch paradigm for verbal complementation of *proberen* is much larger:

(2)a.dat Bertus heeft *geprobeerd*/ **proberen* **om** dat boek *te lezen*.

that Bertus has ge-tried/ *tr for that book to read
y

b.dat Bertus heeft *geprobeerd*/ *proberen* dat boek *te lezen*.

that Bertus has ge-tried/ try that book to read

c.dat Bertus dat boek heeft *geprobeerd*/ *proberen* **te lezen**.

dat Bertus that book try has ge-tried/

d.dat Bertus dat boek heeft **geprobeerd*/ *proberen* **lezen**.

that Bertus that book has ge-tried/ try

read

‘that Bertus has tried to read that book.’

The Dutch verb *proberen* ‘try’ may select an *om te* infinitive, a *te* infinitive or a bare infinitive as its verbal complement, although the last one is restricted to Flemish. Depending on the type of construction, *proberen* appears as an infinitive or as a past participle ([Haeseryn et al., 1997](#); [Broekhuis & Corver, 2015](#)).

We investigated the variation in both languages by means of a corpus study, taking into account language internal (type and position of the object) and external parameters (register, region) that may influence the choice for a specific construction. We report data from the corpora included in the Afrikaans *Korpusportaal* ([VivA, 2016](#)) and the Dutch *SoNaR* corpus ([Oostdijk et al., 2013](#)) and compare frequencies per construction type both within and across Afrikaans, Dutch and Flemish.

References

- Broekhuis, Hans & Norbert Corver. 2015. *Syntax of Dutch. Verbs and Verb Phrases*, vol. 2. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Haeseryn, Walter, Kirsten Romijn, Geerts Geerts, Jaap de Rooij & Maarten van den Toorn. 1997. *Algemene Nederlandse Spraakkunst*. Groningen/Deurne: Martinus Nijhoff/Wolters Plantyn 2nd edn.
- Oostdijk, Nelleke, Martin Reynaert, Véronique Hoste & Ineke Schuurman. 2013. The Construction of a 500-Million-Word Reference Corpus of Contemporary Written Dutch. In Peter Spyns & Jan Odijk (eds.), *Essential Speech and Language Technology for Dutch. Results by the STEVIN programme*, 219–247. Springer.
- VivA. 2016. Korpusportaal. <http://viva-afrikaans.org>.

When a word is hated (for the wrong reasons)

van Huyssteen, Gerhard B

In Afrikaans, *huidiglik* is a truly Janus-faced word: It is being used with high frequency in especially spoken language, while at the same time being one of the biggest language pet-hates of language practitioners (and even ordinary speakers of Afrikaans). When asked why *huidiglik* should be avoided, these language practitioners and language users often cannot provide any reasoning about it. A comprehensive literature review also reveals that linguists and language practitioners often give contradictory, or even linguistically incorrect reasons for why *huidiglik* is supposedly not acceptable in (Standard) Afrikaans.

In this paper, results of an investigation into *huidiglik* and its base-word *huidig* will be presented. By comparing a variety of normative grammaticographic sources (such as reference guides and prescriptive grammars), as well as numerous corpora, I will show that:

- a) *huidiglik* originated, on a balance of probability, in the 1970's in the South African Parliament;
- b) apart from stylistic preferences (e.g. that it sounds pretentious, feigned and affectatious), none of the linguistic arguments against *huidiglik* holds water; and
- c) *huidiglik* is alive and well in written (Standard) Afrikaans.

Of specific interest will be the word-formation processes underlying *huidiglik*. While a few entrenched suffix combinations (like *-ig·heid*, *-er·ig*; *-en[d/t]·heid*) are discussed in morphology literature, neither Kempen (1969), nor Combrink (1990) acknowledges the suffix combination *-ig·lik*. It will be illustrated with corpus data that (a) *-lik* is a productive adverbialiser in Afrikaans; and (b) *-ig·lik* is an entrenched suffix pairing.

Adjectival/adverbial intensification constructions in Afrikaans, Dutch and German

Trollip, Benito & Ton van der Wouden

Constructions like *kaklelikste* 'shit ugliest' and *warm-warm* 'hot-hot' in Afrikaans, *voorzichtigjes* 'carefully•DIM' in Dutch, and *schweineteuer* 'pig expensive' in German are examples of what can be termed adjectival or adverbial intensification constructions (hereafter AIC's). Intensifying an adjective requires a language user to make a judgement and to depart from the basic/general property denoted by the adjective he/she wishes to use. By using a marked expression, the language user aims to come across more convincingly than when he/she would have if he/she used a more 'neutral' construction. The language user manipulates a construction's form or pattern to serve a more expressive function.

For the purposes of this paper a comprehensive table of possible AIC's has been compiled using a number of studies that have already been done for Afrikaans, Dutch, and German. This table is used as a basis in comparing the occurrence and use of adjectival and adverbial intensification in Afrikaans, Dutch, and German. From a comparative view, it would be interesting to see to what extent all these languages use AIC's and whether the same intensifiers are used (you can, for example, use *spinnijdig* 'spider angry/very angry' in Dutch, but in Afrikaans the alternative is *smoorkwaad* 'suffocate angry'). It is already clear, however, that mechanisms such as reduplication (*warm-warm*) and infixation (*fanfokkentasties*) are used in Afrikaans more often than in the other two languages.

The holophrastic structure of Afrikaans-speaking children's first lexical items

Brink, Nina

The passive as an impersonalization strategy in Afrikaans

Breed, Adri & van Olmen, Daniël

Corpusgebaseerd onderzoek naar menselijke onpersoonlijke voornaamwoorden in Afrikaans

Groenen, Gonneke

Tijdens de eerste editie van de Afrikaans Grammar Workshop hebben Van Olmen *et al.* een presentatie gegeven over hun onderzoek naar de HIP's in het Afrikaans. De focus was vooral gericht op 'n mens en er is dus nog ruimte om te kijken naar hoe andere Afrikaanse HIPs gebruikt worden. In deze presentatie wordt dus gekeken naar het gebruik van *jy* en *hulle*. De algemene frequenties van *jy* en *hulle* (en 'n mens) in geschreven teksten, de frequenties in onpersoonlijke context en uiteindelijk worden de frequenties bekeken in de verschillende twaalf onpersoonlijke contexten (Siewierska & Papastathi, 2011; Gast & Van der Auwera, 2013). De resultaten van het corpusonderzoek worden (kritisch) vergeleken met de bevinden van Van Olmen *et al.* met als doel om uiteindelijk tot een totaal beeld te komen van de HIPs in het Afrikaans. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de Taalkommissie-korpus. Deze corpus heeft als voordeel dat het onderverdeeld is in subgenres, met zowel niet-fictie, academische teksten en krantenartikelen. Dit geeft de mogelijkheid om ook te kijken naar de onderlinge verschillen/ voorkeuren in gebruik van *jy* en *hulle* in een onpersoonlijke context.

Voorlopige bevindingen zijn onder andere: er is een discrepantie tussen het gebruik van *jy* en *hulle* en de beschreven grammaticale regels. Daarnaast zien we ook dat hoewel *jy* veel frequenter voorkomt in teksten dat maar een klein deel daarvan onpersoonlijk is. Daartegenover staat dat ('n) mens minder frequent gebruikt wordt maar in meer gevallen is het onpersoonlijk dan leksikaal. Een tweede punt is dat beide woorden volledige compenterend zijn in een universele- interne context. Een derde bevinding is dat de universele context de meest gebruikte is.

Bronnen

Gast, V. & Van der Auwera, J. 2013. Towards a distributional typology of human impersonal pronouns, based on data from European languages. (In Bakker, D. & Haspelmath, M. eds. Languages across boundaries: Studies in the memory of Anna Siewierska. Berlijn: Mouton de Gruyter. p. 119-158).

UNIVERSITEIT
GENT

Siewierska, A. & Papastathi, M. 2011. Towards a typology of third personal plural impersonals.
Linguistics, 49:575-610.

The Computational Modelling of Afrikaans Negation in GF

Pretorius, Laurette and Laurette Marais

The correct modelling of negation in a computational grammar is essential in order for the grammar to be useful in natural language processing, controlled language development and its applications. A controlled natural language (CNL) is “a constructed language that is based on a certain natural language, being more restrictive concerning lexicon, syntax, and/or semantics while preserving most of its natural properties” (Kuhn, 2014). The development and use of controlled natural languages has been dominated by English. However, the interest in multilingual CNLs continues to grow as the Semantic Web and its expectations in terms of knowledge representation and reasoning in and across the many world languages increase. Grammatical Framework3 (GF), a computational grammar development environment, has become a *de facto* standard for conceptualising, developing and using multilingual CNLs in multilingual applications.

GF allows a clear distinction between so-called syntactic and semantic grammars. The syntactic (resource) grammar models the morphological and syntactic structure of a given language while GF semantic grammars enable developers of multilingual CNLs and their applications to focus on the domain specific and semantic aspects of the application. There are already GF resource grammars (RGs) for Afrikaans and Dutch. We adapted the Afrikaans from the existing Dutch in 2011, which in turn was adapted from the German. This repeated adaptation, as well as possible limitations in the Dutch and German RGs at the time, resulted in inaccuracies in the Afrikaans RG, mainly due to differences between Afrikaans and Dutch. We therefore decided to build a next version of the Afrikaans RG “from scratch” that would be lean and accurate, providing the best possible representation of *standard* Afrikaans in the GF context. Negation is considered one of the most complex aspects of Afrikaans syntax. Afrikaans is also rather unique in how it expresses negation. Indeed, it has been shown that with respect to negation, Afrikaans fills “a typological gap” (Biberauer and Zeijlstra, 2012). In this paper, we describe the fragment of Afrikaans negation that forms the basis of our computational model and discuss the most important

UNIVERSITEIT
GENT

challenges encountered in its implementation in GF. We also illustrate our exposition with examples and conclude with a discussion of results obtained.

Abstracts letterkunde

Die opkoms van swart feministiese stemme in die Afrikaanse poësie as deel van 'n transnasionale verskynsel

Bonthuys, Marni

Sedert 2000 het daar 'n aantal digbundels van swart Afrikaanse vroue verskyn. Digters soos Diana Ferrus, Ronelda Kamfer, Shirmoney Rhode en Jolyn Phillips is van die eerste swart digteresse wat in Afrikaans publiseer. Enkele swart mans soos Adam Small, Patrick Petersen, Peter Snyders en SV Petersen het wel in die vorige eeu Afrikaanse poësie (en drama sowel as prosa) geskryf en sommige van hulle werke is selfs deur hoofstroomuitgewers uitgegee. Die stem van swart Afrikaanse vroue was egter in die meeste genres grootliks afwesig. Eers laat in die 1900's het vroue soos EKM Dido, Frieda Gygenaar en Zulfah Otto-Sallies hierdie stilte verbreek. Hulle het egter nie die poësie as genre betree nie. Ferrus wat met *Ons kom vandaan* in 2006 debuteer, Kamfer met *Noudat slapende honde* in 2008, Rhode met *Nomme 20 Delphi Straat* in 2016 en Phillips met *Radbraak* in 2017, verteenwoordig dus 'n nuwe beweging in Afrikaans. Opvallend in hierdie digters se werk is die fokus op die rol/posisie van die vrou en spesifiek die swart vrou in Afrikaans maar ook in Suid-Afrika (en selfs die res van die wêreld) in die breë.

In hierdie referaat beoog ek om dié reeks debute te posisioneer binne die wêreldwye fenomeen van swart feminisme wat in die laaste paar dekades sterk na vore getree het. Ek sal ook poog om dit op verkennende wyse te skakel met swart feminisme in Nederland en Vlaandere, spesifiek soos dit in die letterkunde en dan veral die poësie figureer.

Ná 'n besoek aan Europa: diere en beendere in Dolosse (1963) van D.J. Opperman

Visagie, Andries

*“moenie krap / waarrittie djikkie”: Die kulturele transmissie van die teen-
ingesteldheid in Ronelda Kamfer se gedigte*

Vermeulen, Dalene

Met haar debuut, *Noudat slapende honde* (2008), word Ronelda S. Kamfer die eerste bruin/swart vrou wat 'n volledige digbundel in Afrikaans by 'n hoofstroomuitgewer publiseer. Sy verwerf bekendheid in die Lae Lande weens die digter en literêre “intermediar” Alfred Schaffer se vertaling van hierdie opspraakwekkende en noemenswaardige bundel en word sodoende 'n akteur in beide literêre sisteme. Kulturele kruisbestuiwing vind dus byna vanuit die staanspoor plaas en gevolglik is daar in haar tweede bundel, *grond/Santekraam* (2011), reeds 'n bewustheid van en spel met Afrikaans se taalverwantskap met Nederlands. Alhoewel Standaardafrikaans die basistaal van Kamfer se bundels is, kom taalvariasie dikwels voor. Die digter-spreker gebruik informele spreektaal, Kaapse taalmerkers en haar eie *teen-taal* in die debuut, terwyl die taalsituasie in die tweede bundel aansienlik verbreed word om, naas die reeds vermelde Nederlands, ook Arabies en die Overbergse streeksdialek in te sluit.

Die weerstandsmotief in Kamfer se werk word binne die raamwerk van die Amerikaanse pop-filosoof en feminis bell hooks se teoretiserings oor die weerstandspotensiaal van taal geplaas. Refreine soos “language is also a place of struggle” (hooks 1990:145-147) kleur die lees van gedigte soos “vergewe my maar ek is Afrikaans” (2008:32), “Insha Allah” (2011:14), “grond” (2011:10) en “de diep” (2011:51). Deur die historiese spanning tussen die ontstaanstale van Afrikaans in die hedendaagse konteks op 'n spits te dryf, word die teen-hegemoniese aard van Kamfer se gedigte belig.

Dit wil ten slotte voorkom of hierdie verset-ingesteldheid deur die proses van bemiddeling en kulturele transmissie in die Nederlandse uitgawes gedeeltelik afgewater en onskadelik gestel word. Dit is veral die paratekstuele gegewens wat die representasie van die bundels beïnvloed. As akteur word daar dus in die Nederlandstalige literêre sisteem 'n heel ander rol aan Kamfer toegeskryf.

‘Mannenmoed’ en ‘mensenmin’

Metamorfose en toe-eigening van de Kaapse mensenredder Wolraad Woltemade in de Nederlandse cultuur (1773-1850)

Altena, Peter

De Kaapse boer Wolraad Woltemade redde op 1 juni 1773 veertien opvarenden van *De jonge Thomas*, een Nederlands VOC-schip. Hij bekocht die redding met de dood. Zijn zelfopoffering effende voor hem de weg naar faam in Zuid-Afrika en Nederland.

In Zuid-Afrika werd hij door sommigen aanvankelijk nog gezien als een ‘bemoeisieke dwaas’ die ‘onnodig sy eie dood gesoek het’. De Zweedse botanicus Carl Thunberg en diens landgenoot, de bioloog Anders Sparrmann verspreidden in 1775 echter het verhaal van de heldhaftige Woltemade.

In Nederland was het bericht over de schipbreuk van *De jonge Thomas* groot nieuws geweest, maar de berichten verwezen niet naar het lot van de mensenredder. De VOC, beter op de hoogte, gaf in 1774 een nieuw schip de naam *De Held Woltemade*.

In 1774 en 1775 kwam de verheerlijking van Woltemade in Nederland, in woord en beeld, goed op gang. Vooraanstaande schrijvers van de Nederlandse Verlichting, zoals Cornelis van Engelen, Petrus Burmannus en Pieter Nieuwland veranderden Woltemade in een held, die paste bij hun filosofische en politieke idealen. De portrettering van de mensenredder mikte op het meegevoel van de lezer.

Na 1779, na de heldhaftige redding van de opvarenden van het schip Woestduin door de Vlissingse broers Naerebout, verscheen de naam van Woltemade steeds vaker in een reeks met die van de Naerebouts.

In de negentiende eeuw zette de verering van Woltemade en de Naerebouts zich voort in kinderboeken, volksboekjes en gedichten van dichters van naam als Paul Strick van Linschoten en Hendrik Tollens. De Maatschappij tot Nut van ’t Algemeen eigende zich de herinnering aan Woltemade toe.

De Woltemade-cultus in Nederland relateert de bewering van Lotte Jensen, die meende dat de negentiende eeuw in de voorafgaande eeuw nauwelijks helden vond. Als het op heldenverering aankomt, is er continuïteit tussen de achttiende en negentiende eeuw.

Wanneer die onsigbares sigbaar word – enkele Nederlandse vertalers in die kollig: “Handig, d. middelmanne!”¹

Van der Watt, Marike

Die toenemende gebruik van sosiologiese konsepte en raamwerke binne Vertaalteorie, die sogenaamde “sosiologiese wending” (“sociological turn”), het ontwikkel vanuit ’n toenemende bewustheid van die impak van vertaling binne ’n gegewe gemeenskap en tussen verskillende gemeenskappe (Buzelin & Baraldi 2016:118), maar ook om sekere beperkings in die polisisteembenadering die hoof te bied. Heilbron en Sapiro (2007:95) wys verskeie aspekte uit wat oorweeg moet word by die toepassing van ’n sosiologiese benadering, naamlik die struktuur van die veld van internasionale kulturele uitruiling, die beperkings wat hierdie uitruilings beïnvloed (polities en ekonomies), die agente betrokke by die uitruiling, en die prosesse van invoer en resepsie in die doelkultuur.

Daar het heelwat op die vertaalfront tussen Afrikaans en Nederlands gebeur sedert die opheffing van die kulturele boikot en Suid-Afrika se eerste demokratiese verkiesing in 1994. Voorts is daar ’n verrassende hoeveelheid vertalers in die Lae Lande betrokke by die uitbou van die korpus Nederlandse vertalings van Afrikaanse werke, maar slegs ’n handjievol wat vier of meer projekte op die kerfstok het. Hierdie referaat beskou die belangrikste vertalers (Afr-Ndl) vanuit ’n vertaalsosiologiese invalshoek.

Daar word ondersoek gedoen na die elemente wat ’n invloed gehad het op die trajekte van hulle vertaalloopbane. Voorts blyk dit dat, as kulturele bemiddelaars, ’n vertaalde teks nie die enigste produk (of selfs fokus) van hierdie vertalers se insette is nie. Hulle netwerke, kennis en skryfvaardighede word gereeld aangewend om sowel Afrikaanse letterkunde as (Suid-) Afrikaanse kultuur in Nederland en Vlaandere te bevorder. Die moontlike impak van hierdie aktiwiteite op die resepsie van die vertaalde werke, word onder die loep geneem.

¹ “Handig, d. middelmanne!”: Marlene van Niekerk (2006:133) se karakter maak hierdie terloopse opmerking in sy Addendum 2 van *Memorandum* waar hy dink aan die Middeleeuse mistikus Hildegard von Bingen (1098-1179) wat ’n span nonne gehad het wat haar visioene geskilder het, asook ’n sekretaris wat haar gesigte neergeskryf het; dan ook die 12de eeuse monnik, Jan van Groenendaal, wie se kok vir hom diktee afgeneem het terwyl hy na die stem van God geluister het.

Verbeelde verledes: Narratiewe, historiese figure en denkbeeldige landskappe in Suid-Afrikaanse koloniale grens fiksie

Scott, Dora

Hierdie projekvoorstel neem 'grond' en 'die land(skap)' as die konseptuele invalshoeke om 'n studie te maak van post-koloniale Suid-Afrikaanse historiese letterkunde wat afspeel aan die oostelike grens van die Kaapkolonie van ongeveer 1750 tot 1850. Die toegang tot en besit van 'grond' ('n simbool van mag) bied vanuit die ekokritiek nuwe analitiese metodes en teoretiese moontlikhede om binne die historiese letterkunde, sosiale en historiese verhoudings tussen gefiksionaliseerde historiese persone vanuit 'n kontemporêre perspektief te verstaan. Deur die antropologiese invalshoek van Stoler (2010) te volg, sal hierdie studie poog om die narratiewe 'teen die grein' te lees. So sal die verowering of verlies, verwerking of verwildering van 'grond' nie as 'n vanselfsprekende gevolg van die koloniale ontmoeting beskou word nie, maar eerder as 'n beginpunt van waar die koloniale ontmoetings, verhoudings en grense en die uitbeelding daarvan in die letterkunde analiseer kan word.

Na veertig jaar besing Jacques Brel steeds sy “plat pays” – ook in Afrikaans

Odendaal, Bernard

Die voorlegger van hierdie referaatvoorstel is die medevertaler van veertig van die liedtekste van die groot Belgiese chansonnier Jacques Brel in Afrikaans. Vier-en-twintig van hierdie vertaalde tekste is benut vir opnames wat sedert 2007 op 3 CD's verskyn het, onderskeidelik met Herman van den Berg (*herman van den berg sing brel in Afrikaans*, 2007; *Laat my by jou bly*, 2011) en Jannie du Toit (*Jannie du Toit chante/zingt/sings/sing Brel*, 2016) as uitvoerende kunstenaars.

In die beoogde referaat sal 'n bondige omskrywing van die soortlike aard van die Franse chanson en 'n aanstipping van Brel se statuut as twintigste-eeuse chansonnier gevolg word deur agtergrondinligting oor en 'n beskrywing van die gevolgde vertaalproses.

Die intrinsieke (poëtiese) kwaliteite van Brel se chansonswerk was die belangrikste oorweging in die besluit van my en my medevertaler, Naòmi Morgan van die afdeling Frans aan die Universiteit van die Vrystaat, om dit vir Afrikaanse gehore toeganklik te wil maak. Vanuit die staanspoor was die voorneme om die besondere digterlike gehalte van Brel se liedere te respekteer – om dus toeganklike Afrikaanse ekwivalente, maar sonder transkulturasie, daar te stel wat 'n ewe sterk estetiese funksie as die oorspronklike sal hê. Wat beoog is, sou dus in terme van Newmark (1988) se vertaaltipe-onderskeidings as 'n kommunikatiewe rendisie beskryf kan word. Dit beteken dat gepoog sou word om die presiese kontekstuele betekenis van die oorspronklike weer te gee op wyses wat die inhoud en die taalgebruik aanvaarbaar en verstaanbaar maak vir Afrikaanse luisteraars met 'n basiese ingeligtheid oor die Europese, spesifiek Belgiese en Europees-Franse, verwysingswêreld.

Enkele resepsieverslae (resensies, erkennings) van die vertaling sal verreken word in die evaluering van die gestelde vertaaldoelstellings.

'n Opvallende verikoniseringsdrif, wat volgens teoretici soos Lotman (1977) en Bronzwaer (1990) 'n besondere eienskap van die literêre en veral die poëtiese werk blyk te wees, kenmerk dikwels die

liedtekste van Brel. Laasgenoemde sal aangetoon word by wyse van krities-ontledende opmerkings oor sowel die oorspronklike as die vertaalde weergawe van Brel se alombekende himne aan Vlaandere, “Le plat pays” / “My lae land”. Bepaalde semantiese verskille tussen die bron- en doeltekste (oorspronklike en vertaalde tekste), en die rol en die implikasies daarvan vir die interpretasie van die lied, sal ter sprake gebring word.

Aangesien dit op 8 Oktober 2018 presies veertig jaar sal wees sedert die oorlye van Brel, sal die voorgestelde referaat, gelewer by die vyfde Colloquium over het Afrikaans enkele dae voor die genoemde sterfdatumherdenking, ook as ’n soort huldigingsrede uit Suid-Afrika aan dié “keiser van die Franse chanson” (Van Altena 2005) dien.

Spreken voorbij 'zelf' en 'ander'. Over de speciale rol van Adriaan van Dis, Antjie Krog, Tom Lanoye en Alfred Schaffer in het dekoloniseren van de hedendaagse relatie tussen Zuid-Afrika en de Lage Landen

Fabriek, Jildou

Wat betekent het dat een Zuid-Afrikaanse schrijfster de Gouden Ganzenveer wint? Dat een Nederlandse dichter over een Zulu-koning schrijft? Dat een Vlaamse auteur zijn literaire microfoon aan een zwarte politie-agent uit Johannesburg overhandigt? Is het mogelijk voor een canonieke witte Nederlandse auteur om zijn rol als Zuid-Afrika expert te behouden? Wat vertellen de antwoorden op deze vragen ons over de hedendaagse relatie tussen Zuid-Afrika en de Lage Landen? Dit paper gaat in op de dekoloniserende rollen van vier auteurs in de neerlandofone ruimte (Boehmer en De Mul). Ik zal aantonen hoe Adriaan van Dis, Tom Lanoye, Alfred Schaffer en met name Antjie Krog de transnationale banden tussen de landen versterken, benadrukkend wat de Zuid-Afrikaanse geschiedenis, filosofie en cultuur kan betekenen voor Vlaanderen en Nederland. In deze beweging, vergelijkbaar met wat Comaroff en Comaroff 'the Global South' hebben genoemd, spelen deze auteurs een belangrijke rol; een combinatie van publieke intellectueel en bemiddelaar. Niet alleen in hun literaire werken, maar ook in (semi-)autobiografische en non-fictionele teksten, lezingen en artikelen brengen de auteurs hun ideeën over. Zij pleiten voor en nemen deel aan een bredere opvatting van het Nederlandse literaire veld. Ik zal laten zien dat - meer dan in vergelijkend perspectief - deze auteurs complementair aan elkaar kunnen worden gezien, in een netwerk van dekoloniserende culturele bemiddelaars.

Historiese reste in die dramas van Pieter Fourie – en ’n beroep vir Nederlandse uitgawes van sy werk

Pretorius, Fransjohan

Die historikus neem kennis van John V. Flemming se beroep op historici om letterkunde ernstig op te neem. Fleming merk tereg op: “Literary texts offer important and sometimes unique kinds of historical evidence” (“Historians and the evidence of history”, *Journal of Interdisciplinary History*, IV/2, 1973, p. 95).

Aan die hand hiervan word die historiese reste in ’n twaalfstal dramas van Pieter Fourie ondersoek. Inderdaad lê die meriete van sy werk in die herskepping of weerspieëling van die betrokke tydgees of die Afrikaner-psigose soos hy dit sien. Dit is dus sosio-politieke geskiedskrywing wat dikwels deur middel van simboliek weergegee word. Dit gaan ten diepste oor onreg, byna uitsluitlik gepleeg deur, maar ook teenoor, Afrikaners, en spreek aspekte soos huigelary in hul godsdiens, rassediskriminasie, sosiale diskriminasie en diskriminasie teenoor vroue aan. Fourie teken protes aan teen die konvensionele Afrikanernasionale weergawe van die geskiedenis deur te onthul watter onreg gepleeg is en watter leed die ondergeskiktes en kalfaktors (joiners, armblankes of mense van kleur) aangedoen is deur Afrikaners in gesagsposisies.

Margaretha Jooste is krities op Fourie se eensydige aanklag teen die Afrikaner. Hy self voer egter aan dat hy hom nooit aan “Boer bashing” skuldig gemaak het nie.

Ofskoon Fourie se dramas nie werklik nuwe insigte in die geskiedenis bied nie, behoort die leser en teatergehoor – ook diegene wat in ’n Afrikanernasionale keurslyf opgegroeï het – daarvan kennis te neem.

Die publikasie van Afrikaanse werke in Nederlands vind toenemend plaas, en maak transnasionale en interkulturele kontak tussen Nederlandssprekendes en Afrikaanssprekendes al hoe belangriker en makliker. Hiermee dus ’n pleidooi dat die werk van die Hertzogpryswenner (2003) Pieter Fourie in Nederlands gepubliseer behoort te word. Fourie is een van die mees bekroonde en een van die mees vertaalde Afrikaanse dramaturge, waarvan agt werke in Engels en een in Duits is.

Eendag was daar 'n sosiaal kritiese en hermafrodiete heks. Een intertekstuele analyse van generiese en spesifieke sprookjesverwijzingen in Marita van der Vyvers Griet skryf 'n sprokie?

Tuytens, Lieselot

Wifi-Informatie

Naam/Name	: Afrikaans
Locatie/Location	: Het Pand
Geldig van/Valid from	: 5-okt-18
Geldig tot (en met)/Valid until (included)	: 6-okt-18
Gebruikersnaam/Login	: guestAfrika
Wachtwoord/Password	: dMYyRbAY
Commentaar/Comment	: Ticket#1000014990 - guest account

Hoe gebruiken?

Maak een draadloze verbinding met “UGentGuest”. Zorg er wel voor dat uw computer zo ingesteld staat dat er automatisch een IP adres bekomen wordt. U krijgt dan een IP adres dat start met 193.190.8x. Vanaf nu bent u wel geconnecteerd, maar krijgt u nog geen toegang. Start nu een webbrowser en begin te surfen naar <http://www.ugent.be>. U wordt omgeleid naar de login-pagina van UGentGuest, waar u inlogt met de gebruikersnaam en het wachtwoord zoals hierboven vermeld.

Na correcte authenticatie kunt u gebruik maken van de Internet-toegang.

Let wel, deze toegang is niet ge-encrypteerd. Om je persoonlijke data te beschermen, gebruikt u ge-encrypteerde connecties zoals https, imaps, ssh e.d. of een VPN client.

Het is uiteraard niet toegestaan loginnaam en wachtwoord door te geven aan anderen.

Deelnemers

Altena, Peter	Nijmegen
Apollis, Teneal	UWK
Augustinus, Liesbeth	KU Leuven
Bekker, Ian	Noordwes Universiteit
Biberauer, Theresa	Cambridge University
Boel, Sielke	Universiteit Gent
Bonthuys, Marni	Universiteit van Wes-Kaapland
Braspenning, Gilbert	Africa Book Link
Breed, Adri	Noordwes Universiteit
Brink, Nina	
Brinkman, Inge	Universiteit Gent
Britz, Carmi	Stellenbosch Universiteit
Carstens, Wannie	Noordwes Universiteit
Coetzee, Andries W.	University of Michigan
Coetzee, Marlie	Virtuele Instituut vir Afrikaans
Colleman, Timothy	Universiteit Gent
Conradie, Jac	University of Johannesburg
De Braekeleer, Inneke	Universiteit Gent
De Lange, Gerard	oud-student Afrikaanse letterkunde
De Meyer, Annelies	
De Poorter, Lieze	Universiteit Gent
De Vries, Loes	
Degraeve, Lieselot	Universiteit Gent
Delaby, Gauthier	Universiteit Gent
Demarée, Fien	Universiteit Gent
Dirix, Pieter	
Erasmus, Cecilia	University of Johannesburg
Fabriek, Jildou	
Garcia-Amaya, Lorenzo	University of Michigan
Geeraerts, Yldiss	Universiteit Gent
Geernaert, Stan	Universiteit Gent
Glorie, Ingrid	
Groenen, Gonneke	Noordwes Universiteit
Hanjoul, Pierre	
Henriksen, Nicholas	
Himschoot, Jolien	Universiteit Gent
Hinskens, Frans	Meertens Instituut (KNAW)
Hugo, Daniël	

Kidelo, Tenita
 Kirsten, Johanita
 Kotzé, Ernst
 Laureys, Marthe
 Lawrence, Donovan
 Luther, Jana
 Maessen, Francine
 Marais, Laurette
 Maritz, Ansie
 Meulemans, Herman
 Moerman, Lindsay
 Mosmans, Ellen
 Mul, Annette Nobuntu
 Nelen, Gemma
 Odendaal, Bernard
 Pots, Cora
 Pretorius, Fransjohan
 Pretorius, Laurette
 Radke, Henning
 Rens, Dario
 Samyn, Paulien
 Scott, Dora
 Seghers, Elke
 Speeter Beddor Patrice
 Styler, Will
 T'Sjoen, Yves
 Temmerman, Jasper
 Trollip, Benito
 Tuytens, Lieselot
 Van Breusegem, Astrid
 Van Compernelle, Farah
 van den Berg, Guido
 van der Merwe, Rezel
 Van der Watt, Marike
 van der Wouden, Ton
 Van Geertruyen, Serafina
 Van Gorp, Tine
 Van Huyssteen, Gerhard
 Van Langendonck, Charlotte
 van Olmen, Daniël
 Van Oostendorp, Marc
 Van Rooy, Bertus
 Vandevoorde, Jessica
 Vanhaesebroeck, Rani
 Vanwolleghem, Niels

UWK
 Noordwes Universiteit
 Nelson Mandela University
 Universiteit Gent
 Universiteit van Wes-Kaapland
 Virtuele Instituut vir Afrikaans
 Universiteit Gent

 North-West University
 Universiteit Antwerpen
 Universiteit Gent
 Universiteit Gent

 KU Leuven
 Universiteit van Pretoria
 Universiteit van Suid-Afrika
 Universiteit van Amsterdam
 Universiteit Gent
 Universiteit Gent
 Universiteit Gent
 Universiteit Gent
 University of Michigan

 Universiteit Gent
 Universiteit Gent

 Universiteit Gent
 Universiteit Gent
 Universiteit Gent
 Zuid-Afrikahuis Amsterdam
 Hoërskool Stellenbosch
 Stellenbosch Universiteit/ KU Leuven
 Meertens Instituut
 Universiteit Gent
 Universiteit Gent
 Noordwes Universiteit
 Universiteit Gent
 Lancaster University

 Noordwes Universiteit
 Universiteit Gent
 Universiteit Gent
 Universiteit Gent

**UNIVERSITEIT
GENT**

Vermeulen, Dalene
Vertongen, Kaat
Viljoen, Louise
Visagie, Andries
Webber, Milton
Wijngaard, Bettina
Wissing, Daan
Wittevrongel, Arne
Zorgman, Elize

Rhodes Universiteit
Universiteit Gent
Stellenbosch Universiteit
Stellenbosch Universiteit

Universiteit Gent
ZAH Amsterdam